

Štampa vsak četrtak
in velja s poštnino
vsod iz v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za eno leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za štiri leta „ 1.—

Haročnina za pošilja
sprejemništvo v tiskarni
se. Cirila, koroške
ulice št. 5. Leto se
pošilja do odpovedi.

Belezniki katol. tis-
karskega društva do-
živajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rekopisli se ne vra-
žajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 36.

V Mariboru, dne 3. septembra 1903.

Tečaj XXXVII.

Sijajna zmaga šentiljskih Slovencev.

O zmagi, o sijajni slovenski zmagi lahko enkrat poročamo svojim čitateljem! Št. Ilij nad Mariborom so nam pred 15 leti ugrabili Nemci, sedaj smo ga dobili nazaj; Št. Ilij je bil izgubljen, sedaj je zopet v slovenskih rokah! Pri občinskih volitvah dne 27. avg. so zmagali šentiljski Slovenci v prvem in tretjem razredu ter si s tem priborili v občinskem odboru slovensko večino.

Hud je bil volilni boj! V prvem razredu so oddali Slovenci 5 glasov, Nemci 3, v drugem razredu Slovenci 11, Nemci 18, v tretjem razredu Slovenci 68, Nemci pa 31 glasov. Vse spletke nemčurjev niso pomagale nič, slovenski volilci so stali trdni kakor skala — in zmaga jim ni mogla izostati.

In čim hujski je bil boj, tem večje je sedaj veselje na strani Slovencev. Skozi celih petnajst let so morali šentiljski Slovenci gledati, kako vladajo tujci v njihovi občini. Znani Egon Pistor je bil vodja nemško-nemškutarske stranke. Ustanovili so jim nemško šolo, a dvojezična šola je bila v nevarnosti, da tudi postane kmalu celo nemška. Sedaj so tuje verige strte, sovražnik je premagan, in Slovenci bodo prevzeli vodstvo občine iz tujih rok v lastne roke.

Mnogo bridkih udarcev smo doživeli letos spodnjestajski Slovenci v narodnostnem oziru. Vsled tega je naše veselje nad zmago šentiljskih Slovencev veliko in tem večje, ker leži Št. Ilij na meji. Hvala šent-

iljskim Slovincem za njihovo naporno narodno delo, slava vrlim braniteljem slovenske meje!

Ta zmaga v Št. Iliju pa naj bo tudi za celi Spodnji Štajer mogočen klic: Slovinci, delajmo na to, da bodo kmalu vse spodnjestajerske občine v slovenskih rokah! Naprej do zmage na vsej črti!

Politični shod v Hotinjvasi pri Mariboru.

Če se je prej »Slovenskemu društvu« večkrat očitalo, da premalo dela in da osebno nič ne stori za mariborsko okolico, se to očitane v zadnjem času ne more več ponavljati. Kjer je bilo le mogoče, je storilo svojo dolžnost. Predvsem pa si je stavilo nalogo, buditi in utrjevati v našem slovenskem ljudstvu okoli Maribora narodno zavest ter zaježiti s tem nemško prodiranje proti jugu. V to svrhu je prirejalo društvo shod za shodom v mariborski okolici. Zadnji shod je bil dne 30. avg. v Hotinjvasi.

Hotinjvas je katastralna občina v politični občini Orehovavas pri Mariboru. Kakor je razvidno iz današnjih naših dopisov, se je tam pod vodstvom vrlega našega g. Piškeka izvojevala letos pri občinskih volitvah popolna zmaga slovenske stvari. Občinski odbor je do zadnjega moža odločno slovenski. V proslavo vrlih slovenskih bojevnikov je bil namenjen zadnji naš politični shod, a na-

menjen tudi, da pridobi še one može za slovensko stvar, ki so stali dosedaj mlačni ob strani.

Shodu, ki je bil jako dobro obiskan, je predsedoval predsednik »Slovensk. društva«, g. dr. Glaser, ki je v pristrčnih besedah pozdravil došle. Oddal je besedo gosp. poslancu Robiču, ki je poročal o političnem položaju, katerega je govornik označil kot skrajno neugodnega. Posebno obstrukcija v ogrskem parlamentu je povzročila slabe nasledke tudi za nas. Vsled predloga vsenemških poslancev obstoji namreč naredba, da se naši novinci le tedaj smejo poklicati v aktivno službo, ako so na Ogrskem dovoljeni. Ogrska obstrukcija pa še dosedaj ni dovolila novih vojakov, zato se ne smejo tudi naši novinci poklicati. Vojno ministrstvo si hoče zdaj pomagati iz zadrege z odlokom, da morajo vojaki, ki doslužijo koncem septembra svoja tri leta, ostati v službi do konca decembra. Ta naredba je napravila povsod najslabši vtis in je tudi krivična. Posebno hudo prizadet je kmečki stan, kateri že težko pričakuje došle delavske moči. Proti tej odredbi se mora odločno protestirati. V svojem nadaljnjem govoru je pozival g. poslanec navzoče k skupnemu delovanju za koristi slovenske domovine. Združeni se bojimo proti nemški prevladi, ki noče pripoznati enakopravnosti drugih narodnosti. Govornik je sklenil z besedami: Da bi se to zgodilo, da bi se zjedini v skupno delovanje za našo lepo, predrago domovino, gospod, kmet in delavec, v to pomozi Bog! Dolgotrajno odobravanje je sledilo prepričevalnemu govoru gospoda poslanca.

Listek.

Pot do sreče.

Prevel F. L.

(Konec.)

»Mati, ljuba moja mati!« objame Dragomir mater ter jo poljubi na lica. »Jaz niti ne zaslužim, da me storita tako srečnega. Toda mi se pogovarjamo, kakor da bi bilo vse v redu. Saj še ne vemo, če me Jelica hoče.«

»Kaj pa da te hoče«, se nasmeje oče.

»Ali ni obstala Mariji?«

»To že«, odvrne Dragomir, »toda meni še ni obstala, če me mara. Pa saj je še nisem niti vprašal. Takoj letim k nji, da izvem, ali hoče postati moja.«

Predno sta mogla oče in mati kaj odgovoriti, je že izginil Dragomir.

Kmalu potem je stal pred hišico vdove Poljančeve. Ravno je hotel vstopiti, ko odpre Jelica vrata.

»Jaz sem, Dragomir«, pomiri jo fant, ko vidi, da stopi deklica prestrašena nazaj. »Seveda pridem malo pozno v vas, toda imam s teboj nekaj važnega govoriti.«

»V sobo te ne morem peljati, mati že ležijo«, odgovori mu deklica, »pa sediva zunaj pred hišo na klop, če ti je prav.«

»Seveda, seveda mi je prav«, zašepeta fant ter potegne deklico k sebi na klop. »Še ljubše mi je, če se morem prej s teboj pogovoriti. Če se bodeva midva dogovorila, potem še le naj zvedo tvoja mati. — Jelica, glej, nočem ti pripovedovati veliko o moji preteklosti. Saj veš dobro, da sem bil malo-pridnež. Toda zdaj sem se resno poboljšal. V zadnjih tednih sem postal drugačen človek. Zapazil sem, da me ljudje mnogo prijazneje gledajo in moji stariši doma so tako srečni in se veselijo moje spreobrnitve. To dé seveda dobro, pa mnogo bolj me bode veselilo, če me bodeš ti pohvalila. Najlepše plačilo bo, ako me prijazno pogledaš ter mi rečeš: Dragomir! jaz sem zadovoljna s teboj. Zdaj si postal človek, katerega zamorem iz srca ljubiti. — Ti molčiš! — No, Jelica, ali rečeš?«

»Zakaj pa ne, če ti je toliko na tem ležeče«, mu odgovori deklica in povese oči. »Saj pa je tudi res! Ti si se popolnoma poboljšal, postal si priden fant, katerega lahko iz srca ljubim.«

»Ti me torej ljubiš?« vsklikne mladenič.

»Seveda, saj si ravnokar sama rekla. Dostavi še samo, da hočeš postati moja žena.«

»Za božjo voljo, Dragomir, kaj pa misliš!«

»Zakaj ne? Saj me imaš rada, in jaz te imam rajši kot moje življenje. Brez tebe ne

morem biti srečen na tem svetu. Ne smeš misliti, da moji stariši ne vedo o tem. Vse sem jim povedal in dali so mi z veseljem svoje privoljenje.«

»Dragomir, je li to resnica? Ali je kaj takega mogoče?«

»Ko pride jutri moj oče prositi za tvojo roko, boš videla, da ne lažem«, odgovori mladenič. »Kakšen pa bo odgovor? Boš li ti rekla, ne?«

Od prevelike sreče ni mogla deklica niti besedice izpregovoriti. Naslonila je glavo na prsi mladeniča in začela ihteti. Z nepopisnim veseljem je pritisnil Dragomir deklico na svoja prsa.

* * *

Drugo jutro, ko je sedela vdova Poljančeva po zajutru pri mizi ter brala iz sv. pisma, se ustavi lep voz pred hišo. Praznično oblečen fant skoči brzo z voza ter pomaga debelemu, sivolasemu možu na tla. Stari se je težko opiral na mlajšega in ko prideta v sobo, vsede se takoj starček težko sopeč na stol.

»Dober dan, Poljančevka!« pozdravi ženo, ko si je malo oddahnil. »Že dovoliš, da se tukaj vsedem. Veš, moje noge so že težke, starost me muči.«

Drugi govornik, gosp. dr. Rosina je omenil v začetku svojegega govora veliki pomen zborovanj, kjer lahko izražajo vdeleženci svoje želje in zahteve, ki se morajo kot ljudska volja na merodajnih mestih vpoštevati. Bičal je posebno neumnost nemškutarjenja, ter v drastičnih dokazih pokazal njega smešnost. Pozival je navzoče, naj vedno in povsod, v šoli in v uradih zahtevajo enakopravnost našega jezika, naj se nastavljajo takšni uradniki, kateri ne bodo smatrali slovenske govorice kot izzivanje! Posebno odločno moramo zahtevati od vlade in dežele sol, ki ne bodo za našo deco pomemčevalnice. Pozval je navzoče, naj se nikdar ne sramujejo svojega jezika, ampak naj povsod kažejo, da so vrli Slovenci in Slovenke, kajti: Čvrst je naš rod, naš dom krasan, — Če ni — pa bo po svetu znan. Govoru je sledilo burno odobravanje.

G. Pišek se je zahvalil v imenu občine gg. govornikom za njih trud in požrtvovalnost. Predlagal je sledeče resolucije, ki so bile enoglasno sprejete:

1. Na shodu v Hotinji vasi zbrani volilci izrekajo g. drž. in dežel. poslancu in dežel. odborniku Francu Robiču ter g. dežel. posl. Ivanu Rožkarju za njuno vestno zastopanje občaslovenskih in zlasti kmetijskih koristi svoje zaupanje in zahvalo.

2. Zahtevajo, da se uvede za okrajne zastope, za deželni in državni zbor splošna, enaka in direktna volilna pravica.

3. Zahtevajo, da se ustanovi za južni del štajerske dežele kmetijska in obrtna šola s slovenskim učnim jezikom in da se v svrhu, da bodo te šole tudi lahko obiskovali sinovi ubogih kmetov, dovoli primerno število stipendij.

4. Da se po slovenskem delu Štajerske nastavljajo le taki uradniki, ki so zmogni tudi slovenskega jezika in naklonjeni slovenskemu narodu.

5. Volilci protestujejo proti grdim napadom nemških listov in obljubujejo, da bodo odgovarjali na te napade le na gospodarskem polju z geslom »Svoji k svojim«.

6. Zbrani volilci protestujejo najodločneje proti naredbi vojnega ministrstva, da se vojaki, ki doslužijo triletno vojno službo, koncem septembra t. l. pridržijo še čez to dobo v aktivni službi.

7. Zbrani volilci izjavljajo, da ves slovenski narod želi ustanovitve slovenskega vseučilišča in ustanovitve nadsodišča za slovenske pokrajine v Ljubljani.

8. Zbrani volilci želijo, da se naši poslanci potegnejo za to, da se naredi postava o konkurenčnih odborih, s katero se uredi

»Jemeneca«, začudi se starka, ki je v svoji zmedenosti snela očala in jih zopet nataknila, »celo Vršnikov gospodar se je k nam potrudil. Le vsedite se in odpočijte. — Da, tudi jaz bi vam lahko mnogo potožila o moji nogi. Toda od tega časa, kar me leči zdravnik iz mesta, je rana skoro popolnoma cela. Materi božji v Gozdu bodi zahvaljeno, ki mi ga je plačala. — Je že tako, če postane človek star. Je pač križ s starim človekom!«

»Prav imaš, Poljančevka, tako tudi jaz pravim«, odvrne kmet. »Star človek naj bi se ne brigal za nič drugega kakor za molitev in za smrt. Saj se ne more dobro pripravljati za večnost, če mora vedno misliti na posvetne reči. Zato pa hočem oddati posestvo Dragomiru, naj on naprej gospodar. Še ta teden nameravamo iti v mesto k notarju. Ker pa dobi fant posestvo, potrebuje tudi gospodinjo. Zato sem dal danes napreči in sem se peljal sem k tebi, da —«

»Ali, moj Bog«, mu seže ženica v besedo, »ali misliš, da vem jaz za kako nevesto?«

»Saj ti bom jaz pomagal poiskati, Poljančevka«, zasmee se Vršnik. »Nevesta je čisto blizu; treba je samo stegniti in jo že držiš.«

Zdaj se je pričelo ženici svitati v glavi. »Kaj? — Pa saj ne mislite na Jelico«, jeclja presenečena. — »Jelica bi naj...« postala

razmere glede farnih občin tako, da se ustrezne najboljše cerkvi in občinam.

Zborovanje je zaključil g. predsednik dr. Glaser. Zahvalil se je doštemu občinstvu za obilni obisk, vrlim domačim tamburašem za milodonečo godbo in vrlim dekletom za lepo petje, ki so pridno že med zborovanjem proizvajali svoje točke ter tako dali shodu veselo lice. G. Pišek je napil učitelju tamburašev, ki je pa žalibog odsoten, ker išče v kopališču zdravja. Pozneje so se zapeli vrli šentjanski pevci in tako smo se zabavali pri lepem tamburanju in petju do večera.

Stanovanja za dijake.

Začetek šolskega leta se zopet približuje. Marsikaterega dobrega očeta in blago mater, ki hočeta svojega otroka dati v mesto v šole, objema opravičen strah, da se njuni ljubček v mestu pokvari. In kako tudi ne — saj pride otrok v tuje roke in pri tem se v mesto, kjer je toliko zapeljivosti. Zategadelj se predvsem vriva vprašanje: Kam naj gre dijak stanovat? Odgovor na to vprašanje je edino eden, namreč, naj gre stanovat na dobro stanovanje. Dobro stanovanje pa je le tisto, ki je zdravo za dušo in telo.

Kedaj je stanovanje zdravo za dušo? Stanovanje je zdravo za dušo, ako gospodarji, kojim se dijak izroči v skrb, v resnici zavzemajo mesto dobrih starišev. To pa se zgodi, ako predvsem gledajo na verski in nraveni razvitek jim izročene mladine. Gospodarji morajo biti verni in vestni kristijani, ki z besedo in vzgledom vplivajo na mlada srca; kar pa bi seveda v tisti obitelji ne bilo, kjer je gospodar socialdemokrat, neverec ali krivoverec, kjer se berejo protiverski časopisi in govore bogokletni govori. To bi na tistem stanovanju tudi ne bilo mogoče, kjer je gospodinja, ki je samica, na slabem glasu in živi pohujšljivo, ali kjer so popačeni otroci, posebno drugega spola, ki premnogokrat nedolžno, z dežele prišlo mladino že v prvem cvetu zastrupijo. Nraavno uspešno razvijati se more mladenič le tam, kjer vlada red v hiši. Red pa je le tam doma, kjer se ob zgodnji uri vstaja in pravočasno spat podaja, kjer sta točno in ob določeni uri obed in večerja, namreč kjer se ne trpi ponočevanja in kjer vlada mir, ljubezen in edinost med domačini. Red zahteva potrebno hišno opravo, kamor se devajo knjige, kjer se shranjuje obleka, kjer se uči in piše. Red hoče imeti tudi svoj prostor, kjer se snaži oblačilo in obutej, kjer se umiva, čeeše itd. Vsa hišna

moja žena!« zakliče Dragomir in objame zarudelo deklico. »Jelica mi je že obljubila, da me hoče, zdaj mi morate samo vi povedati, če me hočete za zeta!«

»Moj Bog, kako moreš tako govoriti«, zakliče vdova, »če te hočem! Tebe, katerega bi najbogatejše dekle sprejelo z odprtimi rokami. V mojem življenju se bi mi ne sanjalo, da bom doživela kedaj tako srečo. — Gotovo je to naredila Mati božja v Gozdu. Povejte mi, za božjo voljo, kako je to prišlo?«

»To bi predolgo trajalo!« odgovori Dragomir. »Vse bodele zvedeli natanko. Toda to je res, kar ste rekli, Mati božja v Gozdu je naju združila.«

»Saj sem rekla«, vsklikne starka vesela. »Vidiš, Jelica, kako je Mati božja za te skrbel, ker si bila pridna in pobožna ter si lepo molila. Celu tvoje življenje smeš hvaliti Mater božjo v Gozdu.«

Smešničar.

Zelo pametno. Neki mož, ki je pričakoval svojega prijatelja, je prilepil na duri svoje sobe listek s sledečim napisom: »Jaz sem do 11. ure v bližnji gostilni, ako prideš pozno in ne bodeš mogel več brati, potrkaj na sosedna vrata in ti bodo prinesli luč.«

oprava in vsi prostori se morajo ohraniti snažni in zato morata gospodar in gospodinja zahtevati, da dijaki ničesar hudomušno ne poškodujejo ali zamažejo in da ima vsak knjige in oblačila na določenem prostoru. Kjer vsega tega ni in se na red ne gleda, tam ni stanovanje za dijaka, da bi se versko in nraavno razvijal. Česar se Janezek ni učil, tega tudi Janez nikdar znal ne bo. Deček se mora že v prvi mladosti učiti reda, snažnosti in točnosti, sicer teh potrebnih lastnosti nikdar poznal ne bo.

Kedaj je stanovanje zdravo za telo? Za telo je stanovanje zdravo, če ni vlažno ali mokro, zaduhlo in če se da zračiti. Dalje je potrebno, da gospodinja stanovanje in hišno opravo vsak dan snaži, redno menjava posteljino prtenino, da vsak teden obesi čisto obrisačo v sobo, pravočasno umazano dijaško perilo opere, kar je raztrganega, po potrebi zašije in strogo gleda na to, da se dečki vsako nedeljo preoblečejo. Na mizo se morajo postaviti dobro pripravljene jedi in tudi v zadostni meri. Nikdar pa naj hišni gospodar ne pripusti, da bi dijaki kadili, pač pa mora gledati na to, da hodijo vsak dan vsaj eno uro na izprehod.

To bi bili glavni pogoji za dobro stanovanje.

Deček pa ne pride v mesto le stanovat, ampak se učiti in likat. Da pa ta smoter doseže, morajo stariši gledati na mnogovrstne okoliščine. Predvsem mora imeti dijak za-se takšno sobo, da ga nihče ne moti. Ako je soba v pritličju, naj ne bo ob cesti, kjer se veliko hodi, govori ali vozi, kajti govorjenje in ropot raztresata. Na enem in istem stanovanju naj ne bo veliko dijakov, kajti to je deloma nezdravo, deloma ovira prosto gibanje, in kar je najhujše, ovira učenje. Vsak dijak namreč ima svoje posebnosti pri učenju. Nekateri se glasno uči, drugi mora popolen mir imeti, da mu je možno učiti se, zopet drugi rad sem in tja hodi ali izgovarjanje stavkov z mahanjem ali kretanjem rok spremelja itd. Na enem in istem stanovanju naj bi ne stanovali nikdar dijaki različnih zavodov, n. pr. gimnazijci, realci ali učiteljskišniki, ker potem le drug drugega ovira v učenju. Nekateri se ima isti dan več učiti, drugi manj, tretji ima morebiti celo prosto in tako moti manj z delom obloženi druge z govorjenjem, norčijami, z goslanjem itd. Ravno tako naj bi na istem stanovanju ne stanovali dijaki iz nižjih in višjih razredov, ampak kolikor mogoče oni iz nižjih skupaj in zopet oni iz višjih skupaj.

Brez vednosti gospodarja ali gospodinje bi ne smel noben dijak od doma, zato mora imeti vsak učenec natančno sestavljen dnevni red v hiši, da gospodar ve, kaj ima dijak ob kateremkoli času opraviti ali kje se nahaja in da se o pravem času vrne. Gospodar ima strogo na to paziti, da učenci v zgodnji uri vstajajo in zvečer točno spat gredo. Posebno ne sme pripustiti, da bi pozno v noč bedeli, ker se navadno takrat ne uče, ali pa so prej učenje zanemarjali, zanašajoč se na noč.

Sveta dolžnost, ki veže nadalje oskrbnike mladine, je ta, da strogo pazijo, da dijaki jutranje in večerne molitve opravljajo, da se ne sedajo k obedu in k večerji brez molitve; kateri ni vesten v izpolnjevanju krščanskih dolžnostij, tudi v učenju vesten ne bo. Ravno tako mora biti gospodarjev sveta skrb, da opominjajo dečke k učenju, da opazujejo, če se v resnici uče, posebno da se ne bavijo z drugimi rečmi, z nepotrebnim ali celo nevarnim berivom, da ne tratijo časa z igranjem, Nikakor se ne sme pripustiti, da bi se dijaki pogosto in za daljši čas shajali. Gospodar ali gospodinja naj gre vsak mesec vsaj enkrat v šolo h g. razredniku vprašat, kako njeni dijaki napredujejo, vpraša naj za nasvete in omeni pogoške, katere je na učencih opazila, da tako domača hiša v edinosti s šolo na odgoji mladine delujeta. Kar je v šoli zvedel ali zvedela, naj natanko poroča starišem. Kadar pa stariši pridejo v mesto, naj nikar ne zamudijo obiskati šole in pov-

prašati gg. profesorjev, kako stoji kaj ž njihovim otrokom. Nikdar pa se naj stariši ne zanesejo na to, kar jim sin poroča, kajti dokaj znano je, da se dijak rad preceni v svojem znanju, in da skuša na vse mogoče načine svojo lahkomišelnost in nemarnost prikriti ali opravičiti. Ako učeniki razsodijo, da deček ni za študiranje, potem pa le hitro domov ž njim, da se ne spridi. Nikdar naj se otrok ne sili k daljnemu učenju, če nima sam veselja, ker potem ne bo izhajal in zadušeni študenti so neka zmes, ki ni za svet, ker so za vse sposobni, le za dobro ne.

Dijak pa bi se naj tudi likal po svojem obnašanju. Zato nastopi za gospodarja in gospodinjo še nadaljna dolžnost, da pazno gledata na to, da so njuni dijaki pošteni v govorjenju in vedenju. Nikdar se ne sme pripuščati, da bi kleli, zmerjali ali celo nesramno govorili. Seveda morata gospodar in gospodinja sama lep izgled dajati. Ravno tako se mora paziti, da med dijaki ni prepira in sovraštva, še manj, da bi bili surovi in robati ali da bi se med seboj pretepali. Strogo se ima nadzorovati, da se sramežljivo oblačijo in slačijo in da vsak leži v svoji postelji, da v sobi vlada mir in tišina, kakor hitro se luč ugasne. Kedar dijaki od stanovanja odhajajo in prihajajo domov, morajo spodobno pozdraviti in stopivši v sobo se odkriti; v sobi ne sme nihče klobuka na glavi imeti. Gospodar ali gospodinja naj noben dan ne pozabita opominjati, da se dečki lepo počesejo, oblačilo in obutelej dostojno osnažijo in naj pazita, da raztrgani ali z oblačilom brez gumb v šolo ne hodijo, kajti še tako borno oblačilo, če je sešito in snažno, je lepo, nasproti pa oblačilo iz dragega blaga in po najnovejših vzorcih vrezano, ni lepo, če ni osnaženo.

Da pa bodo dijaki zadovoljno prejeli opomine svojih gospodarjev ali oskrbnikov, je treba, da stariši svojim otrokom ubogljivost strogo zabičajo, seve da morajo tudi oskrbniki se svojim obnašanjem in skrbjo to spoštovanje zaslužiti in čuvati.

Pripomniti še bi bilo, da dijak ne sme nikdar brez vedenja svojih starišev stanovanja izpremeniti. Preden pa stariši v preselelitev privolijo, naj se dobro prepričajo o razlogih, ki vodijo njihovega sina, da hoče imeti drugo stanovanje.

Dopisi.

Orehova ves pri Mariboru. V začetku novembra preteč. leta je bila tukaj volitev občinskega odbora, katera je v kljub pritisku nemškutarjev vendar za Slovence ugodno izpadla. Od nasprotnikov bili so samo v III. razredu štirje odborniki, katerih so mi samo domače imena znana namreč: hotinski Cesar, Gril, Luka in Gluhak. »Sama pravcata grmanska kri!« Ravno ti izvoljenci pa s to volitvijo niso bili zadovoljni ter so uložili proti taisti ugovor, kateremu je gosposka ugodila in volitev razveljavila. Gospod urednik! To je bilo veselje, in Vam je še gotovo znano, da je tudi »Marburgerca« takrat svoje veselje trobila po svetu s pristavkom, da »kedor se nazadnje smeji, se najbolje smeji.«

Vršila se je potem nova volitev dne 23. aprila t. l. — Tukaj je bilo agitacije od nemškutarjev, da je kaj. Cesar, namreč hotinski, je kar zunaj poslušal glasovanje, in ko je razvidel, da propade, jo je popihal, ne da bi svojim ljubljencem ali sebi glasove oddal. Razglas o izidu volitve je nemškutarje tako presenetil, da so jo koj tihoma brez »hajlanja« popihali. Tudi Gril in Luka, katera sta bila v komisiji, sta odšla, predno sta podpisala volilni zapisnik. Saj si lahko mislite gospod urednik! da mora biti to jeza, ker so tokrat bili sami izvrstni narodnjaki izvoljeni in nobeden onih že imenovanih. Seveda, zvite buče v svoji ogorčenosti tudi tokrat niso mirovale ter so mislili zopet na rekurz, katerega jim je baje njih ljubljenc

g. tajnik okrajnega zastopa E—tz tako slabo sklampfal, da ga je seveda vis. namestnika morala odbiti. Temu g. tajniku bi priporočal, da, preden zopet kedaj kakšni rekurz pregreši, da se poprej dobro pouči o občinskem volilnem redu. Nemila usoda je torej tako hotela, da se je dne 9. avg. t. l. izmed 12 izvrstnih narodnih mož izvolil enoglasno zopet od »rekurzmaherjev« imenovani »naš ljubi gosp. Franc Pišek« za župana, svetovalcem gosp. Franc Primec, krčmar, Anton Lobnik in Jan. Žigart. — Gg. »rekurzmaherji«, kaj pa sedaj rečete in ti »Marburgerca«? Kedo se najbolje smeji? Gotovo ti, ker so tvoji pristaši tako sramotno propadli. Veste gospod urednik! »rekurzmaherji« bi še vse prenesli; tudi ta usodepolni udarec, samo, da bi tega presnetega njih ljubečega in Vam tudi dobro znane Franca Pišek-a v odboru ne bilo in še zraven župan. To je pač smola! Ta jim pač marsikatero nemškutarske ugodnosti pristrže. Gg. rekurzmaherji! Kaj pa bode s kraj. šol. svetom? Ali se ne maje tudi stolec gospoda načelnika Grila? Svetujem Vam gg. rekurzmaherji, da, ker vas sedaj po jako napornem brezuspešnem delovanju gotovo glava boli, mogoče tudi soudje, ne iti v toplice, ker bi se vsled vroče vode znala nesreča zgoditi. Bolje je, da greste v Dravo nekje pri Mariboru, da vas lahko tam oni gospod, kateri vam je »schneidig Rekurs« napravil, z milom našajfa in umije, potem pa kličite miserere, nikoli več ne bomo sedeli v občinskem odboru, kajti sedaj so prišli novi, mladi možje na krmilo, kateri se ne bodo dali v kozji rog vgnati. Dobropoljski.

Sv. Trojica v Slovenskih goricah. (V prevdarek) Mi spimo narodno spanje. Nad nami kakor strupena jesenska megla se vali duh odpadnikov slovenskega jezika, oni plovejo nad nami kot nočne ptice, a mi spimo mirno in brezskrbno. V mislih imam občinske predstojnike trojiške župnije, katerih je ravno pol ducata, pa le samo jeden, čujte ljudje božji! samo jeden še je ostal zvest svojemu narodu. Zavednega narodnjaka mora srce boleti, ko vidi, da hodijo možaki nasprotnega kopita na čelu slovenskih občanov. Jeden pravi, da je hodil svoj čas v Mariboru v štrti »klas«, in tam je slovensko pisati popolnoma pozabil —. Smešno! Ako ga kedo opozori, naj slovensko piše, se bo odrezal: »če pa najne nemrem«.

Drugi piše tako nemščino, da se mu vse smeje, a on je ponosen na to ter pravi, da za nobeno stvar tega ne upusti, ker ga gospoda bolj zaradi tega obraja. Mar bi ne bilo bolje uradovati v slovenščini, katero zna, kakor pa v nemščini, če je ni zmožen. Nemški listi nas pa zasmehujejo, imajo nas za narod, ki je na nižji stopinji kakor so oni. Z ozirom na naše nemškutarje je tukaj res tako. Zakaj? Ker spimo! To je žalostno za nas! Ob času volitev niti na volišče ne gremo ter tako pripravimo zagrizenim narodnim nasprotnikom lahek korak na krmilo občine. Predragi! Vzbudimo se! pokažimo, da nam narodna čast ni deveta briga in ne udajmo se tako sramotno nemškutarjem. Od mož, kateri bero skrajno brezverske časopise kakor so: »Marburgerca« in »Štajerc« pač nimamo nič modrega pričakovati. Na delo torej! na delo za narod! Trojiški.

Iz Spod. Sv. Kungote. Spoštovani gospod urednik! Prosim Vas, dovolite tudi meni vsaj nekoliko besed zapisati iz naše župnije. Opisati Vam moram naše razmere, kakšne so bile nekdanj in kakšne so sedaj. Mir, kakšnega si povsod želimo, vladal je tudi nekdanj pri nas, ali sedaj je vse drugače. Odkod pa to, vprašal bo marsikdo. Od tistega časa, odkar je prišel k nam že znani posilnemški Ahitsch za učitelja, ni več žalibog nobenega miru. Razširil je povsod lažnjivega »Štajerca« in s tem napravil sedaj mnogo sovraštva. Bil je tudi pisar pri občini Gradiska. Zato, da je sedel dobro uro pri pisanju, dobil je vina in jedi, kolikor je hotel. Ali s tem ni bil zadovoljen, zahteval je še denar. V št. 17 »Štajerca« beremo različne nelepe

napade na našega velezaslužnega, že nad 42 let županujočega Tomaža Krambergerja. Pravi pa v »Štajercu«, da naš župan ne vidi pisati po večni luči. Bistroumnež (?), zvečer v mraku ne vidi niti otrok pisati, ne 77 let stari človek. Naš gospod Ahič bi nam nemara tudi rad ceste popravljaj, zaradi tega pa piše o njih. Mi ti odgovarjamo, ceste si mi moramo popraviti sami, tebe ne brigajo nič, ti se brigaj le za svoje reči. Kar se mosta tiče, pa ti povemo, da so se že trudili občinski možje z župani vred, da bi most popravili, a predno ne dobimo Pesnice regulirane, prej ne moremo postaviti mosta. Povemo ti, ker imaš navado, da se pozno v noč vračaš domu: Pazi še torej nekoliko časa, da se kje pri mostu ne spodtakneš in ne štrbunkneš v Pesnico in se potopiš s »Štajercem« vred, ali da si pri padcu vsaj ne odgrizneš kos svojega jezika. Nadalje trdiš v slaboumnem »Štajercu«, da imamo slabo opravljena šolska poslopja. Tega pa ne veš, da mi kmetje vse to težko plačujemo. Kar pa je potrebno, to pa itak popravljamo in tudi bomo popravili. V posmeh postavljaš tudi celo faro pred svetom zaradi orgel, praviš tudi, da nimamo stolpne ure, da se njeni kazalci nič ne spreobračajo. Je pač tako kakor ti, ki vedno trdiš, da bi se rad rešil naše fare, pa vendar rad tu ostaneš, kakor oni kazalec na uri. Da je pri vsem tem treba denarja, tega pa ti ne premisliš. Daj ga pa ti, kajti kdor zna izvrstno napadati, mora tudi znati pomagati. Mi kmetje ti povemo, tak človek kakor si ti, se naj skrbi za svoje reči. Ali si že skušnjo naredil? Enkrat ti je trda šla, kaj? Pa se tako pametnega delaš!

Dragi mi kmetje, zapomnite si, kar vam povem: Povsod vržite »Štajerca« iz hiše, »Naš Dom« in »Slov. Gospodar« pa v hišo, ako hočete, da se vrne ljubi mir zopet nazaj v našo faro. Tisti, ki je razširjal »Štajerca«, ni naš prijatelj in prej ne bo miru, dokler ne bo iz vsake hiše vržen tudi njegov list. Na noge torej, dragi kmetje, mladeniči in dekleta, ako je vam količkaj za mir v fari, glejmo, da bomo v kratkem lahko rekli tudi o naši fari: »Izguali smo ga mi — iz kungotčke fare vsi, — zatorej Štajerc! le nazaj — le nazaj v nemčurski raj.

V imenu mnogih iz Dobrenja.

Sv. Lenart nad Veliko Nedeljo. Politični shod, katerega je tukaj priredilo 30. avg. katol. slov. politično društvo »Sloga« iz Ormoža, je prospel prav imenitno in vsestransko povoljno. Nedogledno število kmečkih vdeležencev od blizu in od daleč je z največjo pazljivostjo poslušalo zanimiva poročila gospoda dvornega svetnika in državnega poslanca dr. Ploja, kateri je prav v poljudni besedi razlagal, kako se dela v državni zbornici in za katere »paragrafe« v prid slovenskega kmeta si je posebno on s tovariši prizadeval. Ti zakoni, katerih namen in važnost je g. dvorni svetnik temeljito razjasnjeval, so: pristojbinski zakon, odprava mitnic, zakon za skrajšanje vojaške dolžnosti na dve leti, zakon o ustanovnih zadrugah, zakon proti pijančevanju. Nadalje še omenja gospod državni poslanec trgovinske nagodbe z Ogrsko ter kaže dosedanjo krivično razdelitev plačil k skupnim državnim potrebam, na kar zakliče on kakor vsi navzoči: »Proč od Ogrov! plačujmo vsaki svoje!« V sklepu svojega poročila pa je privoščil gospod dvorni svetnik par besedi še onim ptujskim »prijateljem« kmečkega ljudstva, katerih ljubezen se je zadnja leta začela precejati skozi »gfitno kroto«, ter je v odkritosrčnih besedah kazal podle namene teh gospodov, opominjajoč slovenskega kmeta, naj se nikdar in nikjer ne da preslepiti tem sladkoslinim izdajcam poturicam okolu »Štajerca«, ampak naj se marljivo poprime dobrih slovenskih časnikov: »Slovenskega Gospodarja«, »Našega Doma« itd. ter naj se z vso odkritosrčnostjo oklene sinov, ki so njegove krvi, njegovega mišljenja, ki imajo zanj in za njegove težnje srce, pa tudi voljo za slovenskega kmeta delati, živeti in umreti.

Nato nastopi kmet Novak iz Trgovišča ter prosi, naj bi državni poslanci skrbeli, da se da zdatnejša in hitrejša podpora posestnikom, katerih vinogradi so uničeni. Dr. Ploj odgovori, da so se potegovali slovenski poslanci za izdatno podporo, posebno revnim Haložonom, a da so ravno tukaj spet pokazali ptujski gospodje, kaki prijatelji so kmet-skemu ljudstvu, kajti od 100 000 K, katere so izprosili slovenski poslanci v podporo ubogim Haložanom, so potegnili ravno ti ptujski gospodje s pomočjo vsenemških poslancev dobro polovico v svoj žep.

Ker deželni posl. g. Hočevar vsled bolezni ni prišel na shod, nastopil je mesto njega vrli Središčan gospod Kolarič ter v znesenih besedah govoril o namenu in velikem pomenu kmetijskih zadrug. »Saj smo mi, slovenski kmetje, zvečer še pozno v mraku z a d n j i na polju pri težkem delu, in jutraj nas zopet ravnotam prve pozdravlja jutrajna zarja, — zato pa imamo pred Bogom in ljudmi pravico zahtevati, da se nam gmotno stanje vsaj toliko zboljša, da bomo lahko živeli« — tako je sklenil vrli govornik svoj navdušeni govor. Obema govornikoma se je izrekla burna zahvala ter priznanje za njiju trud.

Sedaj pa je stopil na oder predsednik »Sloge«, gosp. dr. Ivan Omulec ter je z vrlo spretnostjo in s pristno mu šaljivostjo razlagal in predlagal celo vrsto resolucij, ki so bile vse enoglasno ter z nepopisnim navdušenjem sprejete in sicer:

1. naj se vpelje splošna, enaka in neposredna volilna pravica ter naj se odpravi dosedanja krivična volilna pravica v deželni zbor;
2. naj se nastavijo uradniki, zmožni slovensčine, naj se vpeljejo pri vseh naših uradih dvojezični napisi in pečati;
3. naj se davek pobira še le takrat, kadar je kmet žito spravil ter se v vojake kliče še le po mlatitvi;
4. naj se nam da vsaj ena meščanska in obrtna šola za naš okraj v Ormožu;
5. naj se loči slovenski del Štajerske od nemškega dela ter naj dobi slovensko samoupravo;
6. naj se ustanovi slovensko vseučilišče in nad-sodišče v Ljubljani. Nato je gospod predsednik »Sloge« pozval navzoče k trikratnemu »živijo« na presvitlega Vladarja ter zaključil zborovanje.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Politično zborovanje v Studenicah.

»Katol. politično društvo za slovenjebistriški okraj« zboruje dne 6. septembra 1903 ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. Koropca v Studenicah. Govorili bodo: 1. G. Fr. R o b i č o državnem političnem položaju; 2. gosp. J. R o š k a r o deželni politiki štajerski z ozirom na Slovence; 3. g. Fr. M l a k a r o razmerah domačega okraja; 4. g. M. M e d v e d o slovenskem uradovanju ces. kr. in drugih uradih. Zborovanja se naj vdeležijo vsi zavedni kmetje slovenjebistrškega okraja!

Imenovanje. Profesorjem veronauka na mariborski realki je imenovan čast. gosp. Anton J e r o v š e k. Začasnim učiteljem na drž. gimnaziji v Pazinu je imenovan g. A. M a j ž e r.

Mariborske novice. Genovefo Bračić, ki je ukradla hišniku Alojzu Cehner hranilno knjižico glasečo se na 824 K, je prijela v četrtek, dne 27. m. m. žandarmarija. 200 K je že bila vzela iz hranilnice. — V Gradcu se je ustrelil v četrtek, dne 27. t. m. zasebni uradnik Jožef Mašauer iz Maribora. Vzrok samomora ni znan. — Posestniku J. Obran iz Moškajnc je bil minolo soboto ukraden konj iz hleva »pri zlatem konju«. Ostal je v hlevu star, pohabljen konj, katerega je tat ostavil. — Posestnik Jurij Golob od Št. Janža

na Drav. polju je zgubil minolo soboto denarnico 780 K. Toda našel jo je pošten človek, kateri jo je oddal na policiji, kjer je dobil lastnik zopet denarnico proti izplačanju najdenine. — V tukajšnjem policijskem zaporu se je hotel minoli petek obesiti 61letni pisar Martin Hirscher iz Gradca. Zaprli so ga, ker je pijan ležal na ulici. — Okrožno sodišče išče 30 letnega krojača Mihaela Paven iz Rač, ki je bil zaradi tatvine obsojen na tri mesece ječe, toda je ušel, predno je nastopil kazen. —

Iz pošte. Poštni pot pošte v Ivanjeih bode obiskal od 1. septembra tudi Ivanjšovce. — Imenovan je poštним pomožnim uradnikom v Celju g. Albert Kandolin, brzojavni in poštni upravitelj.

Umrla je v Zagrebu soproga sevniškega nadučitelja, gospoda Josipa Mešiček, gosa Irma Mešiček. — Dne 21. avg. je umrla na Francoskem g. Karol Slekovec, sin g. nadučitelja Slekovca v Jarenini. — Umrla je v Pilštanju 83 let stara Marija Pirh, bivša oskrbnica rajnega gospoda župnika Lenarčiča. Bila je svoj čas velika dobrotnica ubogih. N. v m. p.! — Pri Sv. Tomažu pri Ormožu je umrla dne 27. avg. gosa Doroteja Škrlec, bivša c. kr. poštarica, posestnica in gostilničarka. Pogreb se je vršil 20. avg. ob obilni vdeležbi. N. v m. p.! — V Mariboru je umrl trgovec Artur Weingerl.

Obraznave v Mariboru. Pri tukajšnjem okrožnem sodišču se je zagovarjal gostilničar Vincenc Möšler iz Pragerskega, ker je vrgel delavca Peitlerja iz gostilne, da se je isti poškodoval. Möšler je bil obtožen zavoljo telesne poškodbe, toda je bil oproščen. — Oproščen je bil tudi nadučitelj iz Cezanjevec gospod Fr. Šneider, ker je bajne neko deklico tepel. Pri obravnavi se je izkazalo, da je bil po krivem zatožen, da ni deklice tepel. Zdaj se bosta morali zagovarjati pred sodnijo mati in hči zaradi krive izpovedbe.

V komisijo za pridobinski davek za okraje Maribor, Sv. Lenart, Slov. Bistrica so bili dne 19. avg. izvoljeni udom sledeči gg.: IV. razred: Matija Čagan, trgovec v Studencih pri Mariboru, Mihael Serne, trg. v Rušah; kot namestnika: Rudolf Bračko, gostilničar v Št. Ilju v Sl. gor., Mihael Turner, gostiln. v Framu. III. razred: Karol Sima, trg. v Peklu pri Poljčanah.

Bratuša je že najdeno deklico spoznal kot svojo hčer. Ko se mu je reklo, da so njegovo hčer našli, se je izrazil: »Saj sem vedel, da bode tako prišlo.« Zakaj je Bratuša umor priznal, čeravno tega ni storil, to bode dognala obravnava.

Otvoritev in blagoslovljenje Žigertovega stolpa se vrši na slovesen način v nedeljo, dne 6. septembra ob vsakem vremenu po sledečem vsporodu: 1. skupni odhod mariborskih, ruških in drugih vdeležencev točno ob 7. uri zjutraj iz Ruš. Komur so pota znana, lahko pride seveda čez Sloven. Bistrico, Polskavo, Hoče itd. Iz Framu pa je pot itak zaznamovana. Kdor hoče v Rušah prenočiti, mora dva dni prej naznaniti. 2. Slovesna sv. maša, katero daruje čast. g. dr. Ant. Medved ob 10. uri v cerkvi sv. Areha. Pela se bode Mikošičeva maša za moški zbor in pevci se prosijo, da prineso seboj note ter pomagajo peti. 3. Ob polu 12. uri odhod k pol ure oddaljenemu stolpu, ki se blagoslovi in otvori. 4. Petje, godba in prosta zabava. Pri Sv. Arehu in stolpu bodo dobre krème, za želodec pa naj vsak sam skrbi. Vsi Slovenci na zelenem Pohorju in iz drugih, lepih slovenskih krajev, ki Vam je kaj mar za krasno našo zemljo, ki Vam bije srce za planinski svet in Vi vsi predragi udje »Podravske podruž. slov. plan. društva«, pustite ta dan vse muke in skrbi doma za pečjo ter prihitite uživati nedolžno veselje na planine. Iz vsega srca Vam kličemo: prid' vrh planin, nižave sin!

Odlikovanje. Nadučitelju v pokoju in častnemu občanu občine Remšnik g. Janezu Vezjak je podelilo graško namestništvo častno medajlo za 40letno zvesto službovanje.

Zaročil se je g. dr. M. Murko, prof., na graški univerzi z gđc. Jelo Sernečev, hčerjo g. dr. Serneca v Celju.

Važno za sadjerejce v okolici Maribora. Od 15. avgusta naprej se mora vsakdo, kdor nese sadje na trg, izkazati s certifikatom podpisanim od župana, od kod ima sadje, sicer se mu isto odvzame in prodajalec se naznani sodniji.

Novo „politično društvo“. Za gornjeradgonski in ljutomerski okraj se je ustanovilo novo politično društvo, s sedežem pri Sv. Križu pri Ljutomeru. Pravila so že potrjena. Ustanovni shod bo v kratkem.

Orehova vas. Franc Pečovnik, hud pristaš »Štajerca«, je udaril v nedeljo, dne 30. avg. ženo gostilničarja Primeca brez vsakega povoda po glavi tako močno, da so morali poslati po zdravnika v Maribor. Posilinska omika! — Znani Gril, bivši kandidat za župana, se je povodom shoda jako nervozno obnašal. O tem pa še poročamo.

Občinski odbor v Orehovi vesi obstoji iz sledečih mož: župan Pišek Franc, svetovalci: Primec Fr., Lobnik Ant., Žigart Janez; odborniki: Horvat Janez, Klinc Jan., Kopše Ant., Gojčič Anton, Pungartnik Franc, Faneld Janez, Divjak Miha, Faleš Jakob. — Sami vrli, pošteni možje, ki bodo vedno delovali v blagor in procvit domovine.

Slovenski ne zna. Gosp. Josef Wutti trgovec v Slov. Gradcu, ne zna slovenski! Tako je izjavil pred kratkim, ko mu je hotel sodnijski sluga dostaviti slovenski poziv. Kaj bo sedaj? Gosp. Josef Wutti ne razume slovenski! Slovenci bi pa tako radi pri njem kupovali, a gospod ne razume slovenski. Smola, toda ne za Slovence, ampak za Wuttija, ki ne razume slovenski!

Št. Ilj v Slov. gor. Tukaj je razpisana služba c. kr. poštarja. Na razglasu, kateri je pisan samo v nemškem jeziku, smo zapazili, da se ne zahteva, da bi naj bil imenovan uradnik več ob deželnih jezikov. Dovoljemo si vprašati slavno c. kr. poštno ravnateljstvo v Gradcu, zakaj ne skrbi, da bi se postavil na to mesto tak poštar, kateremu ne bode slovenska beseda tuja in nerazumljiva? Zdaj imamo gospodično, katera nas čudno gleda, ker ne razume slovenskega jezika, da celo beseda pismo ji je popolnoma nerazumljiva. Če kedo vpraša po pismu, ga nekaj časa gleda, potem pa ga vpraša, zakaj ne pove nemški. Zaradi tega mi zahtevamo, da se na to mesto postavi uradnik, več ob deželnih jezikov.

Od Sv. Ilja v Slov. gor. se nam še piše: V četrtek, dne 27. avg. je bil za nas obmejne Slovence velepomemben dan, veleznamenit pa tudi za celo našo Slovenijo. Vršila se je namreč v Št. Iljski občini občinska volitev, in Slovenci smo zmagali. Že pred tremi leti so pri volitvi Slovenci vrlo delali, a so propali, ker nedostajalo jim je odločnega in vstrajnega voditelja. Za to dobo pa nam je sam Bog podaril nad vse izbornega vodjo v osebi č. g. Roškarja. Le njegovemu energičnemu delovanju se imamo zahvaliti za dober izid. Predvsem pa so tudi hvale vredni naši zavedni možje volilci, kateri so v tako velikanskem številu prišli volit ter so se s tem činom osvobodili iz krempljev naših od vseh vetrov pritepenih nemčurjev. Izvoljeni so v III. razredu odborniki gg.: Cimperc Fr., Freiham Fr., Tisler Miha, Ferk Josip; namestnika: From Rupert in Potočnik Franc. V II. razredu nasprotniki: Fišereder, bivši župan v Št. Ilju, Repnik, bivši župan v Cirknici, Gierlinger, Rudolfer, namestnika pa: Flucher K. in Sadu F. V I. volilnem razredu gg.: Thaler Fr., Swaty Karol, Celcer Franc, Bauman Janez, namestnika: Bračko Rudolf in Lamežnik Josip. — Ko se je razglasilo, da so slovenski kandidatje prodrli tudi v I. razredu, bilo je veselje zmagoslavja na naši strani nepopisno. Videl sem kmeta, ki se je jokal veselja, objemali so se kot bratje, prepevali pa napivali in veselja poskakovali. Ko pa nam je dični naš vodja spregovoril tudi

navduševalne besede, ter omenjal, da se bode te naše zmage veselila cela Slovenija, je radost volilcev priklopela do vrhunca. Kako pa so se držali nasprotniki, si sami dragi bralci lahko mislite. Skrajno potrti so odkobacali z volišča. Razne zanimivosti izza volitve priobčim prihodnjic.

Polički očka Reininger jo je kaj klaverno pobrisal s svojim šimelnom iz volišča v Št. Ilju, ko so zmagali Slovenci. Dobremu ateku Repniku je s solzami v očeh tožil: »Ah, škoda za tiste svetle »Südmarkine« kronice, ki sem jih zlučal za agitacijo. Ti prokleti . . . !« Kot grah debele solze mu zaigrajo po licih, da so ga atek komaj utolažili. He, he, Reininger, pojdi raje prihodnjic slepe miši loviti, ne pa agitirati.

Slovenske stariše v Mariboru in bližnji okolici opozarjamo, da se vrši vpisovanje otrok v vadnico c. kr. učiteljskega v Mariboru dne 16. sept. od 3 do 4. ure popoldne. Slovenski stariši, dajte svoje fante le v to šolo! Ne zamudite pravočasnega vpisanja! Primerna šola za dekleta slovenskih starišev pa je ljudska šola pri č. šolskih sestrah! Izdajica naroda je, kdor pošilja svoje otroke v nemške šole, dokler ima slovenske na razpolago!

Iz Spod. Polskave se nam piše: Tukaj prirejani shod je hudo spekel spodnjestajersko nemčurstvo, kar se razvidi iz njihovih listov. Pišejo seveda o shodu tudi lažljivo, toda to je že njihova navada, katero vsakdo dobro pozna, gotovo tudi njih čitatelji. Toda opozarjam Vas, gospod urednik, da je tudi »Domovina« v svojem poročevanju zagrešila hudo napako, ker piše, da »pol ure od postaje Pragersko leži velika slovenska naselbina Spodnja Polskava.« Polskava — slovenska naselbina?! Gospod urednik, popravite to napako, na katero sem Vas opozoril, kakor se zdi Vam dobro in primerno.

Volitve v okrajni zastop gornjeradgonski se vršijo dne 10. sept. ob 2. uri popoldne za veleposestvo, dne 11. septembra ob 8. uri z arana za kmetске občine. — Kmetске občine volijo 17 zastopnikov! Narodni slovenski volilci, bliža se za vas velevažen trenutek. Ako pridete vsi na volišče in ako volite složno, potem boste okraj oslobodili mnogoletne nemčurske nadvlade. Ves slovenski narod gleda prihodnje dni na vas ter pričakuje od vas, da zopet okraju pridobite častno ime med slovenskim ljudstvom. Z gospodarjenjem sedajnega okrajnega zastopa je celi okraj nezadovoljen. Ceste so slabe, doklade velike. Biki so bili kupljeni, pa niso bili za naš kraj. Le doklade so vedno rastle! Od 18 % na 20 %, in od 20 na 27 %. Kam pridemo, če bo šlo tako naprej? Volite, narodni volilci, svoje kmetске tovariše v okrajni zastop, ne pa gospode in njih podrepnike, katerim ste kmetje le »vozniki«. Rešite, kmetje, dne 10. in 11. čast kmetsko in čast slovensko!

Mesto nadučitelja ja razpisano na dvorazredni šoli v Koprivnici. Kraj ima ces. kr. pošto, leži ob okrajni cesti eno uro vožnje od železniške postaje Rajhenburg. Prošnje se naj vložijo do 20. sept. t. l.

Nezgodna na železnici. V Slovenjgradcu je vlak, v katerem so bili vojaki 97. pešpolka, dobil tako silen sunek, da so se nekateri vojaki močno pobili na glavah.

Nesreča. V Trbovljah se je ponesrečil delavec Anton Jelen. Hotel je skočiti na voz, pri tem se mu je spodrsnilo ter je prišel z nogo pod kolo, ki mu je zlomilo nogo pod kolenom. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so mu nogo odrezali. — Pokrivač Janez Kral iz Loke pri Zidanem mostu je padel 28. avg. pri pokrivanju v Šmarju pri Sevnici raz streho sedem metrov globoko ter se tako močno poškodoval, da je dne 29. avg. umrl.

Ogenj. Dne 26. m. m. je nastal ogenj v dimniku hiše veleposest. Mih. Dernovška v Dragi pri Trbovljah. K sreči so takoj na lice mesta došli narodni gasilci pogasili ogenj, da se ni razširil. — V sredo, dne 26. avg. okoli 8. ure popoldne je začelo goret v

kolarnici posestnice Ivane Plomberger v občini Skoke pri Mariboru. Zgorela je tudi hiša in gospodarsko poslopje. Bržkone so zopet zažgali otroci. — V Slov. Bistrici je zgorela dne 26. m. m. zvečer kolarnica posestnika Franca Strasser. Požarna bramba je zabranila, da se ni ogenj razširil na bližnja poslopja. Kako je ogenj nastal, se ne ve. — V Apačah pri Radgoni je zgorela 27. avg. hiša in gospodarsko poslopje Ivana Molih. Tudi tukaj so baje zažgali otroci. —

Četrta obrtniška zadruga v Ljutomeru. Kakor smo pričakovali, tako se je tudi zgodilo. Pri volitvi starestinstva četrte obrtniške zadruge, so bili soglasno izvoljeni sami narodno zavedni možje in sicer: Načelnikom g. Alojzij Vrsič, trgovec; načelnikovim namestnikom g. Fran Sever, vinski trgovec; odbornikom gg. Ivan Kukovec, pek, Ivan Vaupotič, gostilničar, Jakob Kolarič, mesar, vsi iz Ljutomera in Ivan Ribič, mlinar v Cezanjevcih; namestnikom pa gg. Franc Marinič, gostilničar v Radoslavcih, Matija Škrlec, trgovec z usnjem v Ljutomeru in Alojzij Štibler, lastnik paromlatilnice v Križevcih. Volitve se je udeležilo 77 zadržnikov, kateri so vsi volili kakor jeden mož in to vključ vsemu obrekovanju in hujskanju od nemškutarke strani, kateri pa so žalibog pomagali tudi nekateri zaslepljeni, katere smo doslej smatrali narodnim. Med volilci smo pa zapazili tudi človeka, kateri si je pri zadnji volitvi največ prizadeval za zmago nemškutarjev ter z njimi volil in še je tudi pred sedajno volitvijo za iste strastno agitiral, kateri pa je sedaj, ko je videl, da ne bode vse nič pomagalo, zaradi tega raje z nami potegnil, da bi s tem volilcem natvezil, da je tudi dobro naroden, da bi si v naših vrstah zopet pridobil odjemalcev, katerih je po zadnji volitvi že precej izgubil. Kako daleč pa sega ta narodnost, sklepamo iz dejanj tega možakarja, kateri je takoj po prejšnji volitvi začel konkurenco delati našemu narodnemu trgovcu in kateri tudi pošilja svoje otroke v nemško šolo. Mi pa nismo tako naivni, da nebi znali razločevati med besedami in dejanji. Kaj so pa storili naši vsega-mogočni nemškutarji? — Puške so pometali v kuruzo, in se poskrili. Oni gospod Prager, ki je bil pri zadnji volitvi tako glasen, je sicer prišel, ko pa se je klicalo njegovo ime, se ni oglasil, ker je najbrž moral iti domov gledat, da bi mu kvas ne preklopel. Kaj pa vi, gospod Strasser? Boste se morebiti sedaj zopet pritožili zoper volitev? Zakaj pa ste tako zbežali, kakor da bi bili vzeli preveč soli iz Karlovih varov? No tolažili ste se pač, kakor ste se zamogli: »Hat is nix zu machen; gemer!« Tako je tudi prav in veseli nas, da ste vsaj to spredvidli. Naša zmaga je tedaj bila taka, da lahko služi našim nasprotnikom v svaro, da se ni dobro z ognjem igrati. Na drugi strani pa naj služi tudi našim narodnim obrtnikom v spodbudo, da storijo vselej in povsod svojo narodno dolžnost. Ta sijajni izid volitve pa se je dosegel le z majhno agitacijo iz narodne strani, in če bi se naše politično in gospodarsko društvo hotelo le nekako vzdramiti in le količkaj delovati, bi pri probujenosti našega naroda tudi pri drugih prilikah smelo pričakovali enakih uspehov. In k temu nam že enkrat pomoz Bog in sreča junaška!

Cesar je potrdil izvolitev g. Alberta Stiger, načelnika okrajnega zastopa za slovenjebistriški okraj in gosp. Franca Petzolta njegovim namestnikom.

Ruski car na Štajerskem. Poroča se, da se bo ruski car za časa svojega bivanja v Avstriji vdeležil cesarskih lovov na Gornjem Štajerskem.

Podražen petrolej. Petrolejske rafinerije so zvišale cene petroleja za mesec september za 50 v.

Utonil je pri kopanju v Savi blizu Rajhenburga 62letni Anton Petančič v ponedeljek, dne 24. m. m. Truplo so potegnili iz vode 26. m. m.

Na c. kr. samostojnih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih v Celju se vpisujejo učenci v prvi razred za prihodnje šolsko leto 16. septembra od 8. do 11. ure. Sprejemni izpit se začne 16. septembra ob 11. uri dopoldne. Učenci, kateri hočejo biti sprejeti v prvi razred, morajo priti spremljani od svojih starišev ali njih namestnikov in s seboj prinesiti krstni list in pa šolska spričevala. — V Celju, dne 1. septembra 1903.

Najden denar. V sladkogorski župniji se je našla precejšnja svota denarja ter jo lahko isti, ki dokaže, da jo je izgubil, vsak čas dobi v župnišču.

Galicija pri Žalcu. V nedeljo, dne 6. sept. 1903 popoldne ob 4. uri vrši se osnovalni shod kmetijskega in bralnega društva v Galiciji pri Matjažu z jako zanimivim vsporedom, kakor govori, petje, diletantne predstave itd. Glavna reč pa je ta, da sklicujejo ta shod gališki fantje, kateri se želijo dvigniti tako duševno kakor gospodarsko do višje stopnje kakor dosedaj, in ravno zato je želeli, da pride na to zborovanje dovolj naroda skupaj, kajti gre se za nič manj kakor za dušni in telesni blagor gališkega naraščaja.

Od Sotle se nam poroča, da so izvršili merjenje za uravnavo reke, ki je vsako leto opustošila mnogo polja s preplavljenjem. Upamo, da bo merjenju sledila tudi kmalu izvršitev.

V Vojniku so si izvolili za župana g. Tratnika, o katerem pišejo nemški listi, da je vrl Nemeč. No ime nič ne priča o pristnosti njegovega nemškega značaja!

Iz Laškega se nam poroča: V tukajšnje toplice se je prišel zdraviti nekdanji veliki vezir perzijski Hadji Ali Khan.

Cerkvene stvari.

Sv. Peter pri Mariboru. Kakor druga leta bo tudi letos na praznik rojstva Marijinega v prijazni cerkvi Gorske Matere božje romarski shod. Poskrbelo se bo, da romarji lahko opravijo svojo pobožnost. Letos pa bo svečanost tem slovesnejša, ker se bo vsa prenovljena cerkev znovič blagoslovila.

Društvena poročila.

Mladinska veselica pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Dobili smo dolgo poročilo o tej veselici, katerega pa ravno radi obsežnosti danes ne moremo priobčiti. Kakor povzamemo, je veselica krasno vspela. Petje in igranje je bilo izborno. Slavnostni govor je imel g. dr. Jak. Žmavc ter razpravljal, kakšno naj bo delovanje bral. društva na kmetih. Za njim je govoril tudi mladenič R. Nemeč.

Ljutomer. Šolska veselica se vrši na Malo Gospojnico to je v torek 8. septem. po večernicah ob treh popoldan na vrtu g. Kukovca. Vspored obsega tamburanje, petje, deklamacije, otroške igre in pogostovanje otrok. Stariši in vsi prijatelji Franc Jožefove šole in šolske mladine so vljudno vabljeni.

V Okoslavcih pri Sv. Juriju ob Ščavnici se bo blagoslovila brizgalnica mladega prostovolj. sloven. gasilnega društva v nedeljo, dne 6. sept. t. l. Kakor se kaže na vseh krajih, napredujemo z velikimi koraki pri Sv. Juriju. Mlademu društvu pa želimo obilo vspeha v korist svojemu bližnjemu in narodu, iz katerega smo izšli. Z veseljem bi vskliknil s pesnikom: »Nov zarod vstaja, pomlajen ves nov.«

Gasilno društvo v Dragotincih. Dne 23. avg. se je blagoslovila brizgalnica slov. prostov. gasilnega društva v Dragotincih pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Cela vas se je oblekla v praznično obleko in tudi brizgalna je bila lepo okinčana. Kakor čili »Sokoli« korakali so slovenski gasilci ponosno in junaško, in svetle čelade so se bliščale v solncu. Veličastno so se glasile pesmi pevcev pri njih maši, da je človeku nehote poskakovalo srce in se povzdignilo goreče k molitvi za dragi slovenski dom. Vrli gasilci, čuvajte in branite last svojega bližnjega, čuvajte in branite tudi last svojega naroda. V to vam pomoz Bog!

Velika ljudska veselica v Št. Lenuartu v Slov. gor. Tukajšnje bratstvo in gospodarsko društvo priredi dne 6. septem. t. l. v proslavo Nj. veličanstva Fran Josipa I. veliko ljudsko veselico na vrtu gostilne g. Poliča z jako zanimivim vspremem. Odbor društva se je veliko trudil, prirediti veselico jako zabavno, zato upamo, da bo ta naš trud poplačan z obilnim obiskom. Iz Št. Lenarta in okolice naj pride vse slovensko, kar leze in gre, ta dan na veselico. Upamo, da nam bodo Mariborčani vrnili naš obisk povodom velike Ciril in Metodove slavnosti v juniju!

Zveza slovenskih požarnih bramb za Spod. Štajersko je sklenila, da bode njeno glasilo samo celjska »Domovina«. Opravičeno dvomimo, da bode ta sklep ugajal vsem požarnim brambam. Če bo Zveza postopala strankarski, ne bode dosegla svojega namena, da združi vse slovenske požarne brambe pod svojim okriljem.

Prošnja. »Kmetijsk. društvo Lešnica in okolica pri Ormožu« si snuje svojo društveno knjižnico. Mlado, od aprila t. l. delujoče društvo, katero se bavi edino le s kmetijstvom, šteje danes blizu 200 udov. Sedanje denarno stanje je seveda še prav slabo. Društvo si je med drugim s primerno velikimi stroški zasadilo svoj lasten amerik. matičnjak. Obračamo se torej do Vas, p. n. rojaki z vljudno prošnjo: podpirajte nas! Podarite društvu knjig in časopisov gospodarske ali poučljive vsebine, ali nas podpirajte z denarnimi doneski. Prejem blagohotno poslanih daril se bo potrdil v naših časopisih. Na zdar! Za »kmet. društvo Lešnica in okolica«: Fr. Vabič, t. č. predsed.

Iz drugih krajev.

Papeževa dobrotlost. Leon XIII. je svoje usmiljenje do revežev in ubožcev pač podedoval od svoje pobožne matere Ane, ki je bila znana v vsi okolici karpinetski kot velika dobrotnica. Zlasti v letih 1853. in 1854 se je blagi starček, ko je bil še nadškof v Perugiji, pokazal kot moža, ki ima usmiljenje s svojim trpečim bližnjikom. V zimi onih let je začela namreč lakota trkati na vrata ubožcev. Na nadškofov nasvet sestavile so se posebne komisije in se nabirali denarni doneski. Leon je prekosil vse s svojim vzgledom in ubožci so se v celih trumah obračali do njega. Dal je napraviti veliko kuhinjo in v veliko veselje mu je bilo, da je mogel reveže nahraniti v svoji škofovski hiši. Ko je potreba postajala vedno večja, ni njegova dobrotlost poznala nobene meje. Zlasti je skrbel za osirotele otroke, za katere je ustanovil nove zavode. Tudi kot papež je zelo radodarno podpiral mestne ubožce v Rimu in okolici, o čemur so časniki vsako leto prinašali daljše poročila.

Prepir zaradi vislic. V srednjem veku so imele, posebno po nemškem, nekatere vasi pravico, vesiti zločince. Tako tudi neka vas v Tiringu. Ker pa že v dotični vasi dolgo ni bilo kaknega vešal vrednega zločinca, so vislice polagoma strchnele in razpadle. Kar so nenadoma zasačili nekega glasovitega roparja, katerega bi po postavah morali obesiti. — Pa kaj početi? Stara vešala niso več za rabo, za nova ni denarja, ker je občina preuboga! Kar se je domislil nekdo, da ima sosednja vas tudi svoja, še popolnoma nova in vporabna vešala. Meni nič, tebi nič so vlekli roparja k sosednjim vislicam, djali mu vrv za vrat ter ga poslali na drugi svet, to pa brez dovoljenja ali vprašanja dotične občine. Ko so pravi posestniki vešal videli, kaj se je zgodilo, začel se je hud prepir med občinama. Ker se doma niso mogli pobotati, pritožila se je dotična občina celo pri skupnem deželnem knezu, vsa razjarjena, da so se posluževali sosednji občani njihovih vešal. Med drugim je stalo tudi sledeče v pritožbi: »Da bi se prebivalci iz sosednje vasi posluževali naših vešal, to ne gre že iz tega vzroka, ker smo mi svoja vešala postavili za — nas in naše otroke!«

Maščevanje. Blizu Ribnice je zgorela neka vas do tal. Po oglju so brskali vaški otroci ter začeli nabirati žeblje in druge manjše železne ostanke. Prišli so tudi ribniški otroci ter začeli nabirati žeblje, a domači otroci so jih napodili. Sedaj so pa vpili ribniški otroci: »Le čajte, čajte, bodemo že Boga prosili, da bo tudi pri nas gorelo, potem vam pa mi ne bomo pustili žebeljev pobirati!«

20 funtov ledu na dan. Neko dekle v Wellstonu v Ameriki poje vsak dan od 15 do 20 funtov ledu. Vkljub temu je popolnoma zdrava.

Pritlikavka umrla. Iz New Yorka pišejo: Gdč. Mary J. Piercey, baje najmanjša ženska na svetu, je umrla v svojem stanovanju v Bayonne. Bila je 31 palcev visoka, tehtala je 50 funtov in je dosegla 40 let. Vročina zadnjih dni je kriva njene smrti.

Nov način tatov. Tatovi pridejo vedno na neke nove misli, da zamorejo krasti. V Parizu se je dogodil naslednji dogodek: Neka imenitna gospa je stopila v prodajalno, da si kupi novo obleko. V tistem trenutku, ko je ona stopila v prodajalno, je obstal zunaj nek gospod, ki se je sprehajal pred prodajalno, ogledoval izložbo, ter tupatam postal pred vratni in gledal v prodajalno, prav kot bi čakal gospo. Gospa v prodajalni je izbirala in izbirala dragoceno blago. Stopila je z denarjem h blagajni, da bi plačala — a v tistem trenutku skoči čakajoči gospod v prodajalno in udari gospo za uho: »Nesrečnica! Ali ti nisem prepovedal te obleke kupiti?!« ji potegne denar iz rok ter zbeži predno so navzoči zaznali, kaj je. Gospa pa je omedlela in trajalo je dokaj časa, predno se je zopet zavedla. Poslovodja pa ji je nato dejal: »Milostljiva, zelo obžalujemo ta dogodek, toda če Vaš soprog ne želi...« »Moj soprog?« se začudi gospa, »jaz ne poznam tega človeka; tat je.« In s solznimi očmi je nato prosila gospo, da so to takoj javili policiji. Pa o tatu ni duha ne sluha.

Gospodarske drobtinice.

Posojilnica — Raiffeisenovka na Bizeljskem bode odslej slovensko uradovala, sprejemala tudi hranilne vloge, katere po 4½ % obrestuje, in razširila svoj delokrog še na sosedni župniji: Kapele in Pišce.

Poziv slovenskim čebelarjem.

V večini slovenskih krajev daje ajda čebelam glavno pašo. Pri nas na Spodnje Štajerskem je navada, da oni čebelarji, ki čebelarijo še po starem sistemu t. j. z nepremakljivim satovjem, pomorijo po končani paši, to je navadno v drugi polovici meseca septembra, gotovo število čebelnih ljudstev, iztrgajo satovje iz panjev ter tako vso vsebino panja prodajo. Zdaj pridejo medarji v vasi medu kupovat, in tudi razni drugi trgovci se za ta čas pečajo z medovim barantanjem. Pa kako ti ljudje pri tem postopajo! Kupec ima ob cesti postavljen odprt sod, v katerega pomeče kupljeno blago. Razume se, da med privabi ogromno množino sosednih čebel v ta sod, zlasti ker je paša že končana. Kupec,

oziroma njegov delavec pa prav hladnokrvno po sodu okoli z metlo čebele vkup pometa ter jih z debelim batom v med — prav za prav v ono ostudno brozgo — pomečka in potlači, da bi mu medu ne odnašale.

Dragi čebelarji! Vprašam Vas tedaj, ali je to početje današnjemu času XX. stoletja primerno? Prvič je jako ostudno, gabljivo; pomislimo, da prosto kmečko ljudstvo samo to nesnago zopet popije, menda sam in pa gospoda medice ne mara. Drugič pa pomorijo medarji s tem v resnici nečloveškim početjem mnogo čebel, saj se jih v enem takem sodu v četrt uri na tisoče pomečka. Skušnja uči, da so čebelni panji v krajih, kjer se je med kupoval, v takih časih jako na ljudstvu oslabei, vendar neveden lastnik ni vedel vzroka.

Ali bi se dalo to krivično postopanje takih kupeev zabraniti? Gotovo! V naših današnjih postavah se najdeti dve točki, ki govorita o: »Poškodovanju tuje lasti« in o »gromadni moritvi koristnih živali.« Kupec torej, ki na zgoraj omenjeni način čebele mori, se brezdvomno krivega stori teh dveh prestopkov. Z ozirom, da bi zamogel s tem storiti čebeloreji v obče veliko uslugo, dovoljujem si vsem čebelarjem onih krajev, kjer je kupovanje medu na omenjeni način v navadi, priporočati sledeče:

Čebelarji posameznih občin, ali več občin skupaj, naj bi vložili potom občinskih uradov pri c. kr. okrajnem glavarstvu nujno prošnjo z mnogimi podpisi čebelarjev, naj bi se na podlagi omenjenih dveh paragrafov takoj izdelal ukaz, da se sme med kupovati le v popolnoma zaprtih prostorih; vsak, ki pride in odide, mora vrata za seboj zapreti; kdor na javni cesti ali sploh na prostem med prevaža ali prenaša, mora ga imeti v zaprti ali dobro zavezani posodi, da čebele ne pridejo do medu; kupec sme sode z medom le popolnoma pripravljene iz kupovalnega prostora odstraniti. To varnostno postopanje je tembolj potrebno, ker je mogoče, da pride na prodaj tudi po gnjilobi okužen med, s kojim bi se lahko čebele celega kraja okužile. Gnjloba je pa, kakor je čebelarjem znano, pri čebelah istega pomena, kar je kuga pri ljudeh in pri večjih domačih živalih.

Obrnil sem se na nekega pravnika, da bi mi one točke iz postave poiskal in natančneje razjasnil, pa ne vem si razlagati vzroka, da mi ni odgovoril. Hotel sem namreč ta dva paragrafa tukaj doslovno omeniti, da bi ju zamogel vsak v prošnji natanko navesti ter se na to opirati.

Toliko tedaj toplo priporočam vsem milečim čebelarjem. Varujmo se take škode, ki se da odvrniti; saj moramo tudi mi čebelarji proti koncu pa še med odjemati »pri zaprtih vratih«, ako nočemo po roparji škode trpeti. Tem čebelam, koje bi nam medarji pomorili, lahko tedaj rešimo življenje, nasproti onim, ki nam jih v teku leta neugodni vremenski pojavi poberejo, pa ne moremo pomagati!

Jan. Jurančič.

Loterijske številke

Gradec 28. avgusta: 56, 83, 17, 28, 37.
Dunaj 28. avgusta: 61, 90, 35, 26, 62.

Društvena naznanila.

- Dne 6. sept. Veselica pri Kapeli z gledal. predstavama, slavnostnim govorom in petjem na telovadnem šolskem prostoru. Začetek po večernicah.
- » » » »Kmet. bratn. društva pri Sv. Lovrencu nad Mariborom« veselica v gostilni g. Fr. Skačaja z govori, šaljivo loterijo in prosto zabavo ob 6. uri popol.
- » » » »Katol. del. društva v Mariboru« izlet v Kamnico in koncert na vrtu gostilne g. Šerag.
- » » » »Bral. društva v Negovi« veselica s petjem, tamburanjem in gled. predstavo v prostorih g. Lasbaherja v Ivanjcih.
- » » » »Bral. društva pri Sv. Andražu v Slov. gor.« veselica z govorom č. g. Fr. Gomilšek a in gledal. igro »Eno uro doktor.«
- » » » »Bral. društva v Novicerkvi« veselica z dvema gledal. igrama in petjem. Začetek ob pol 4. uri popoldne.
- Dne 8. sept. Veselica pri Sv. Bojfenku v Slov. gor. v gostilni g. Horvata. Slavnostni govor govori g. dr. Fr. Ilesič. Začetek ob 4. uri pop.
- » » » »Požarne brambe v Središču« koncert v gostilni g. Horvata. Začetek ob 4. uri popoldne.
- Dne 13. sept. »Katol. izobraž. društva v Studencih pri Mariboru« izlet k Sv. Petru pri Mariboru.

DEMETRIJ GLUMAC,

Kotlar v Mariboru

Kaserngasse št. 13.

Kaserngasse št. 13.

priporoča svojo veliko zalogo **kotlov** za kuhanje žganja, kotlov za perilo in **peronospera brizgalnice**.

Izdeluje in popravlja vsakovrstna v njegovo stroko spadajoča dela točno in po ceni. 265 16

Naročila za

krajevne razglednice

lično in fino izdelane

sprejema

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru.

Cena vžigalic: 61 orig. zabož s 500 zavitki (normal) K 48.—
franko Ljubljana 2% popusta1 orig. zabož s 500 zav. (Flaming) K 52.—
franko Ljubljana 2% popusta

VŽIGALICE
družbe sv. Cirila in Metoda
Zalogâ pri Jv. Perdanu v Ljubljani.

**MAL POLOŽI DAR
DOMU NA ALTAR!**

Te vžigalice
sov prid. družbi sv. Cirila in Metoda
v LJUBLJANI

Iv. Perdan, Ljubljana

Slovanske knjižnice „Pod lipo“ 2. zvez.

Stolni dekan

dr. Ivan Križanič.

Cena knjigi 30 v, s pošto 35 v.

— Dobi se v —

tiskarni sv. Cirila v Mariboru
Koroške ulice št. 5.**Lepa novoizidana hiša**pritlična, 10 let davka prosta, z vodo-
vodom, s pritlikajočim se vrtom, v zdravi
legi v Mariboru, se vsled prestavljenja
lastnika proda po ceni. Pripravno za pen-
zije. Naplačilo 2000 K. Naslov pri
upravnistvu. 447 3-2**Mravljska jajca**439 kupuje 32
po najvišji ceni trgovce**M. Berdajs,**
Maribor, Zofijni trg.**Jožef Brandl,**izdelovatelj orgelj
v Mariboruse priporoča veleč. duhovščini v izdelovanje **cerkvenih orgelj** vsake
velikosti po najnovejšem pnevmatičnem sistemu z lepimi, milodonečimi gla-
sovi. Za orglje se jamči več let.

Prevzemam tudi predelavanje, poprave in uglaševanje orgelj.

Ocene že izvršenih del kakor tudi proračuni so brezplačno na raz-
polago. 33 12-9**VABILO**k občnemu zboru „Hranilnice in posojilnice na Ljubnem“,
ki se bo vršil dne 14. septembra 1903 ob 9. uri dopoldne
v posojilniški pisarni s sledečim vspeedom:

1. Pregled in odobrenje letnega računa za l. 1902 ter razdelitev čistega dobička.
  2. Sprememba pravil.
  3. Razni nasveti.
- Ako bi se ob določeni uri ne sešlo dovolj udov, vršil se bo občni zbor eno uro pozneje z istim vspeedom in pri vsakršnem številu navzočih udov.

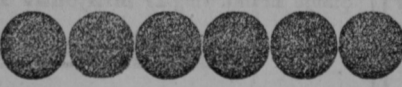
Hranilnica in posojilnica na Ljubnem, dne 30. avgusta 1903.

461 1-1

Ig. Fludernik, ravnatelj.

Vsaka beseda
stane 2 v.Najmanjša
objava 45 v.**MALA OZNANILA**

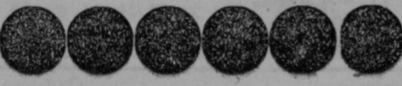
Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 v.Večkr. objava
po dogovoru.Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanih na upravnistva
se mora znamka za odgovor pridejati.**Proda se.****Peska** ali šodra iz apnenega kamna
kdor želi, ga lahko dobi pri gospej Ri-
tonia v Poličanah. 337 10-9**Gostilna** s koncesijo v Novi vasi pri
Mariboru, na prav lepem prostoru, z ve-
likim, lepim vrtom in dobrim prometom,
se proda. Naslov pri upravnistvu.
396 5-5**Novoizidana hiša**, dva vrta za ze-
lenjavo, studenec z dobro vodo in stav-
bišče, 5 stanovanj, prodajalna z mešanim
blagom, 5 minut iz mesta, se po ceni
proda. Vpraša se v Novi vasi št. 151.
393 3-5**Enonadstropna hiša**, v lepi legi,
za trgovino, ali pa za penzije pri
pravni, z lepim vrtom, se zavoljo odpo-
tovanja po ceni proda v Studencih pri
Mariboru, blizu cerkve sv. Jožefa. Vpraša
se pri upravnistvu. 400 (5)**Hiša** s 5 stanovanji, studencem in lepim
vrtom, se proda. Več se izve pri lastniku
v Studencih pri Mariboru št. 113.
442 3-2**Nova**, enonadstropna hiša na vogolu z
9 stanovanji, v modernem slogu zidana,
z dvema verandama, pred hišo lep vrt,
studenec itd. se takoj proda v Studencih
pri Mariboru št. 140 za 34.000 kron.
421 6-4**Mala hiša** s sadnim in zelenjadnim
vrtom, za vpojoence ali obrtnike posebno
primerno, je na prodaj za 6500 gld. Več
pove Anton Merzhun, Maribor, Weinbau-
gasse 23. 352 4-4**Novoizidana hiša** s tremi sobami, z
eno kuhinjo, blizu farne cerkve, za vpo-
joence primerna, se proda. Lep razgled,
sadni in zelenjadni vrt, 3 orale njiv, hlev
za konja, krave in prašiče, vse zidano in
z opeko krito. Natančneje se izve pri de-
dičih pokojnega Jožefa Vaupotič pri Sv.
Juriju ob Ščavnici. 444 3-2**Nova hiša**, v sv. carskem slogu, 12 let
davka prosta, v bližini Maribora, z vrtom,
dvoriščem, kletjo, perilnico, blizu gozda,
čez 500 gld. najemnine, se po ceni in pod
ugod. pogoji proda. Naslov pove uredn.
446 3-2**Dobro obiskovana gostilna** in
pekarija se proda ali da v najem. Več
pove lastnik Janez Lah, gostilničar na
Pilštanju. 451 3-1**Malo posestvo** v celjski okolici s
hišo, gospodarskim poslopjem, dvema vi-
nogradni, hosto in tremi njivami, se proda.
Poizvedbe pri g. M. Neumüller v Celju,
vila Vekoslava. 448 3-1**80 litrov slivovice**, liter po 70 kr.
proda Jožef Horvatuš, Podgorje pošta
Pišce. 462 2-1**Vizitnice**

priporoča

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru.

Enonadstropna hiša, 12 let davka
prosta, s prodajalno, najemnine na leto
700 gld., se proda za 8000 gld. v Stu-
dencih pri Mariboru, Schoscheritschgasse
št. 165. Izplača se 4000 gld. 456 3-1**Dve novo zidani vili**, vsaka s 5
sobami, s prodajalnicama in vsaka z letno
najemnino 370 gld. se proda za 4500 gld.
na Ptujski cesti blizu Tržaške ceste. Iz-
plačati je 2000 gld. 457 3-1**Vila**, s petimi sobami, zraven lep, obo-
kan hlev, škeden, polje, lepe vinske brajde,
najemnina za hišo znaša 288 gld. na leto,
se proda za 6000 gld., izplačati je 8500
gld. stoji na Ptujski cesti št. 16 pri
Mariboru. 458 1-1**Proste službe.****Kot cerkvenik** išče službe dobro pri-
poročen, zanesljiv in trezen mož. Naslov
pove upravnistvo. 441 3-2**2 sodarska učenca** sprejme takoj
Mihael Cignar v Mariboru, Schillerstr.
št. 17. 429 3-3**Krojaški pomočnik**, dobro izurjen,
priden in zanesljiv, ki zna tudi prodajati,
se sprejme. Dobi 6 kron na teden plače.
Körner, Št. Ilj v Slov. gor. 449 2-1**Službo občin. tajnika** in redarja
išče v kaki večji občini blizu Celja slo-
venščine in nemščine zmožen mož. Pisma
na upravnistvo. 453 1-1**Hlapec** za postiljona, ki je pošten in
priden, se išče. Dobi 24 K plače, hrano
in stanovanje. Ponudbe na upravnistvo.
452 2-1**Trgovskega pomočnika** z do-
brimi spričevali z dežele za mešano trgo-
vino in enega učenca iz dobre hiše sprejme
takoj Vinko Zorko pri Sv. Andražu v
Slov. gor. 450 3-1**Trgovski učenec**, krepke postave,
14 let star in z dobrimi spričevali, iz
dobre hiše, se sprejme takoj v mešano
trgovino na deželi. Ponudbe na uprav-
nistvo lista. 459 3-1**Razno.****Šunka** s kožo 1 gld., brez kože 95 kr.,
brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta
brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr.,
slanina 82 kr., prašičji jeziki 1 gld., go-
veji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti
45 kr. Dunajske salame 80 kr., prave,
boljše 1 gld., iz šunka 1 gld. 20 kr.
ogrske 1 gld. 80 kr. kilo. Velika klobasa
ena 20 kr. Pošilja le dobro, pošteno blago
od 5 kg naprej proti povzetju Janko Ev.
Sirc v Kranju. 320 6**Dijaka** spodnje gimnazije in dobre hiše
vzame v vse preskrbovanje blizu šol sta-
nujoči I. Weigl, nadučitelj v p., Zofijni
trg št. 3, 1. stopn., II. nadstropje.
443 3-2**Dr. Bergmann**

zdravnik v Mariboru 454

je odpotoval do 10. sept.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

se priporoča

v razna tiskarska dela.

S tužnim srcem naznanjajo podpisani tem potom brez vsakega posebnega naznanila v svojem in v imenu sorodnikov, svojim prijateljem in znancem žalostno vest, da je njihova ljubljena in nepozabna mati, oziroma stara mati, gospa

Doroteja Škerlec roj. Kardinal

bivša c. kr. poštarica, posestnica in gostilničarka pri Sv. Tomažu nad Ormožem

v četrtek 27. velikega srpana t. l. ob 3/4 11. uri zvečer po dolgi mučni bolezni in po vsprejemu svetih zakramentov za umirajoče v 59. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Ob enem zahvaljujejo podpisani prečastito domačo duhovščino za preobilni dokaz velike krščanske ljubezni do rajnke v njeni bolezni in smrti, — ogromno število občinstva, znance in prijatelje iz domačih in tujih krajev, slavno učiteljstvo, gospoda tovariša od Svetinj in tukajšno sl. žendarmerijsko postajo za žalostno posledno spremstvo — ter slavni tomaževski mešan zbor za lepo nagrobno „Nad zvezdami“ pri sprevedu dne 30. velikega srpana t. l.

Sv. Tomaž, dne 31. velikega srpana 1903.

Amalija Marin, Ivan Škerlec, Josipina Sivka, otroci.

Stanko Marin, c. kr. vad. učitelj in Anton Sivka, nadučitelj, zeta. Kristina Škerlec roj. Simonič, sneha.

Angela, Vilko in Ljubica Marin, Tonček Sivka, Kristina Škerlec, vnuki.

257

Slike novega papeža Pia X.

prodaja

tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kor. ul. 5.

Nove, suhe gobe
kakor vse deželne pridelke

kupi **ANT. KOLENC,**
trgovec v Celju.

Priporoča tudi slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnega špecerijskega blaga na debelo in drobno.

358 10-8

Naznanilo.

V Loki pri Žusmu vršili se bodo zanaprej vsako leto štirje novi sejmi in sicer: 435 3-3

13. aprila, 20. julija, 25. avgusta in 12. septembra.

Kadar pride eden teh dni na praznik ali nedeljo, bode sejem prihodnji dan.

Že letos se bodeta torej vršila dva sejma namreč: dne 25. avgusta in 12. septembra.

Sejmišče leži tik okrajne ceste, železn. postaja je Št. Jurij.

Zahvala.

455 1-1

Za izkazano mnogobrojno sočutje povodom smrti našega ljubega nepozabnega očeta

Franc-a Verbnjak

izrekamo najprisrčnejšo zahvalo prečastiti duhovščini, slavn. pevskemu društvu „Zvon“ in vsem dragim prijateljem in znancem, ki so prihiteli izkazat dragemu rajnemu zadnjo čast.

Sv. Miklavž pri Ormožu, dne 24. avg. 1903.

Žalujoči ostali.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojem premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev.

Stanje hranil. vlog 17 milijonov K. Rezervni zaklad nad 400.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

320 15

na Mestnem trgu

zraven rotovža

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. pošne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestmi red pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 92 in pol leta. Ako pa želi doznik poplačati dolg z vsemi obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4 1/2% do 5%.